

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2629-9660 E-mail : disas.plan@gmail.com
<http://www.moac.go.th>

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2569

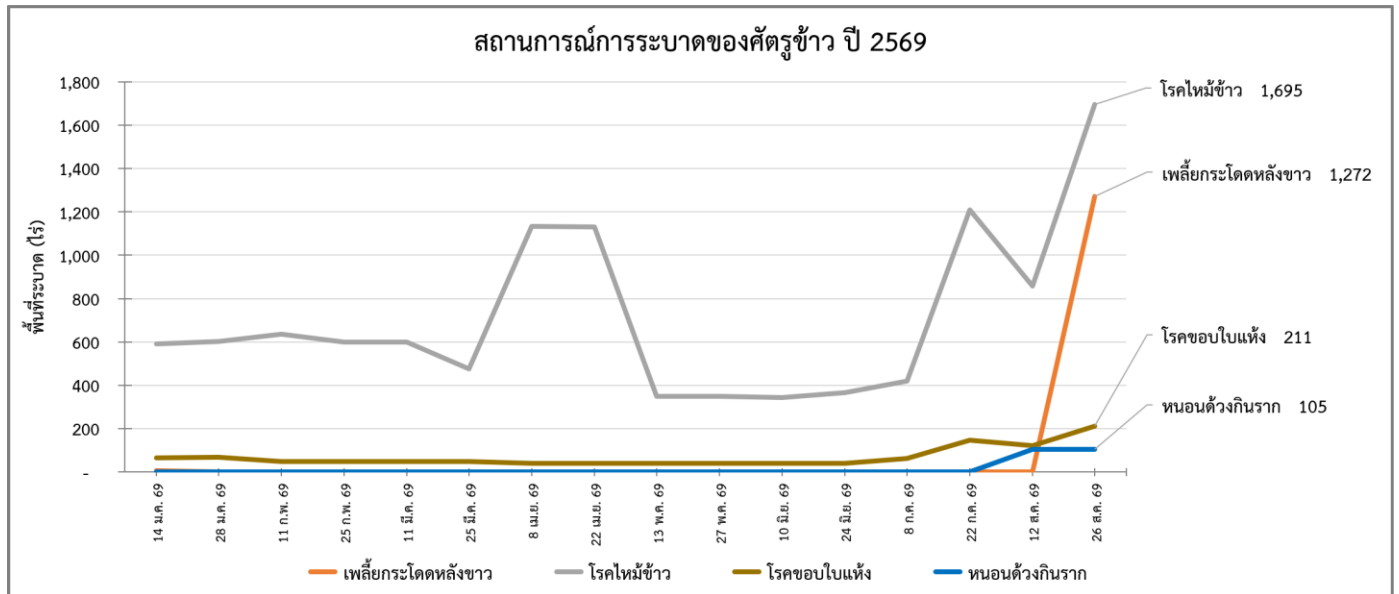
ข้อมูลจากกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 75 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 42,046,613.11 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 3,282.00 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2,116.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,165.50 ไร่)
 - **เพลี้ยกระโดดหลังขาว** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน จำนวน 1,272.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1,210.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 62.00 ไร่)
 - **โรคไหม้ข้าว** พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ปราจีนบุรี และสงขลา จำนวน 1,694.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 831.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 863.50 ไร่)
 - **หนอนด่างกินราก** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 105.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคขอบใบแห้งข้าว** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ สกลนคร และสงขลา จำนวน 210.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 75.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 135.00 ไร่)
- **การดำเนินงาน**
 - **เพลี้ยกระโดดหลังขาว** ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 1 กข 31 และชุมแพ 60 โดยปลูกสลับกันอย่างน้อย 2 พันธุ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เพลี้ยกระโดดหลังขาวปรับตัวทำลายข้าวพันธุ์ต้านทานได้เร็ว เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดหลังขาวตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวคุดไข่ มากกว่า 10 ตัวต่อต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น บuprofezin (Buprofezin) อีโทเฟนพ록ซ์ (Etofenprox) หรือ บuprofezin/ไอโซโพรคาร์บ (Buprofezin /Isoprocarb) และเมื่อพบตัวเต็มวัย มากกว่า 1 ตัวต่อ 1 ต้น และไม่พบหรือพบมวนเขียวคุดไข่น้อยมาก ให้ใช้สารอีโทเฟนพ록ซ์ (Etofenprox) ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) หรือ ฟีนอบูคาร์บ (Fenobucarb)
 - **โรคไหม้ข้าว** การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 กข 41 การคลุมเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโคคาโซล คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ ในอัตราตามคำแนะนำในฉลาก และการใช้สารเคมี เช่น อีโทเฟนพอส 50% อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร บลาสดีซิดิน เอส 2% EC อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร
 - **หนอนด่างกินราก** ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอน และดักด้งขึ้นสู่ผิวดิน ให้แสงแดดและนกช่วยกิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้น และหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด่างอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวกว่า เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง

- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 และพันธุ์ กข 23 ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) การเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 กข 6 เหนียวสันป่าตอง พิษณุโลก 2 และแนะนำให้สารป้องกันกำจัดเมื่อพบอาการของโรค

2. ศัตรูมะพร้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 70 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,027,869.32 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 39,052.17 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 318.05 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 39,370.22 ไร่)

- **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 24,713.06 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 363.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 25,076.81 ไร่)

- **แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,207.64 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 34.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,242.39 ไร่)

- **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 30 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,321.69 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 63.60 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,258.09 ไร่)

- **ด้วงงวง** พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 732.68 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 14.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 746.68 ไร่)

- **ไรสีขามะพร้าว** พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา จำนวน 1,077.10 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 30.85 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,046.25 ไร่)

• การดำเนินงาน

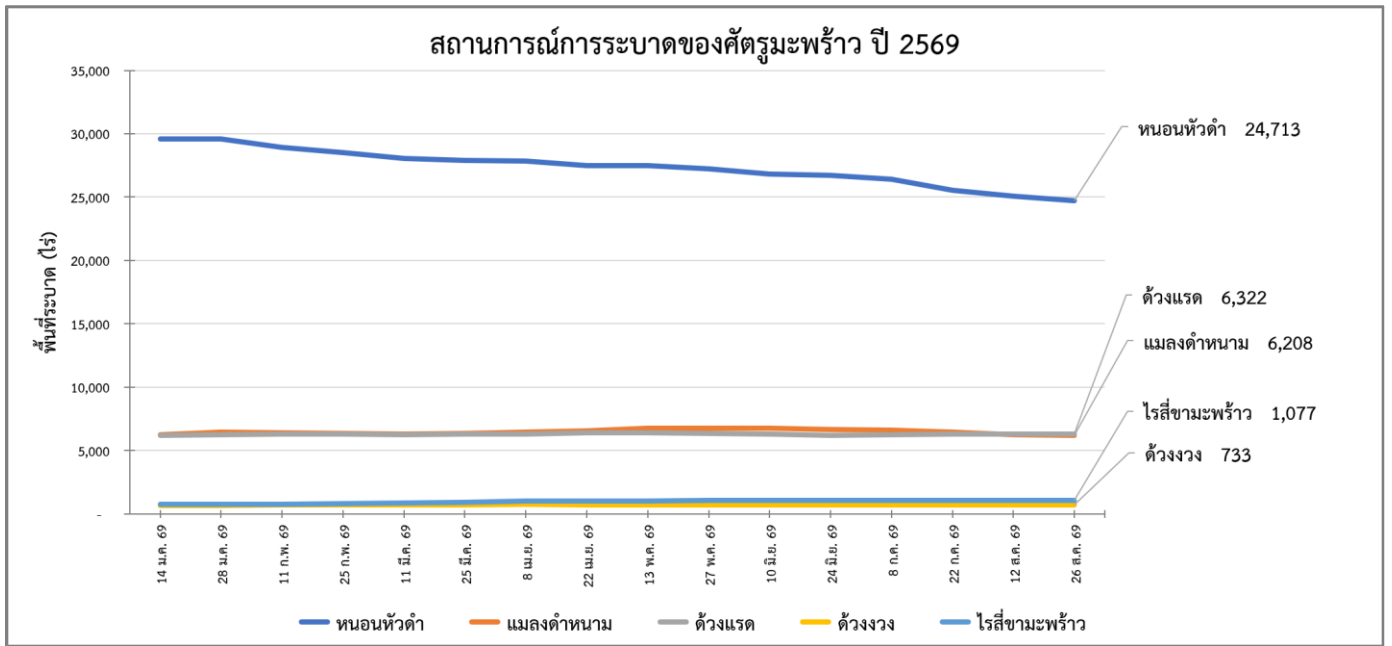
- หนอนหัวดำ ปลปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ ปลปล่อยแตนเบียนไซโทโรแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมี อีมาเม็กติน เบนโซเอต (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ

- แมลงดำหนาม ปลปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hipinarum*) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว ปลปล่อยแตนเบียนเตตระสติคัส (*Tetrastichus brontispae*) เพื่อควบคุมด้วงแมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

- ด้วงแรด ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัด ด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัด เมื่อพบการระบาดรุนแรง

- ด้วงงวง ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักแด้ และใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

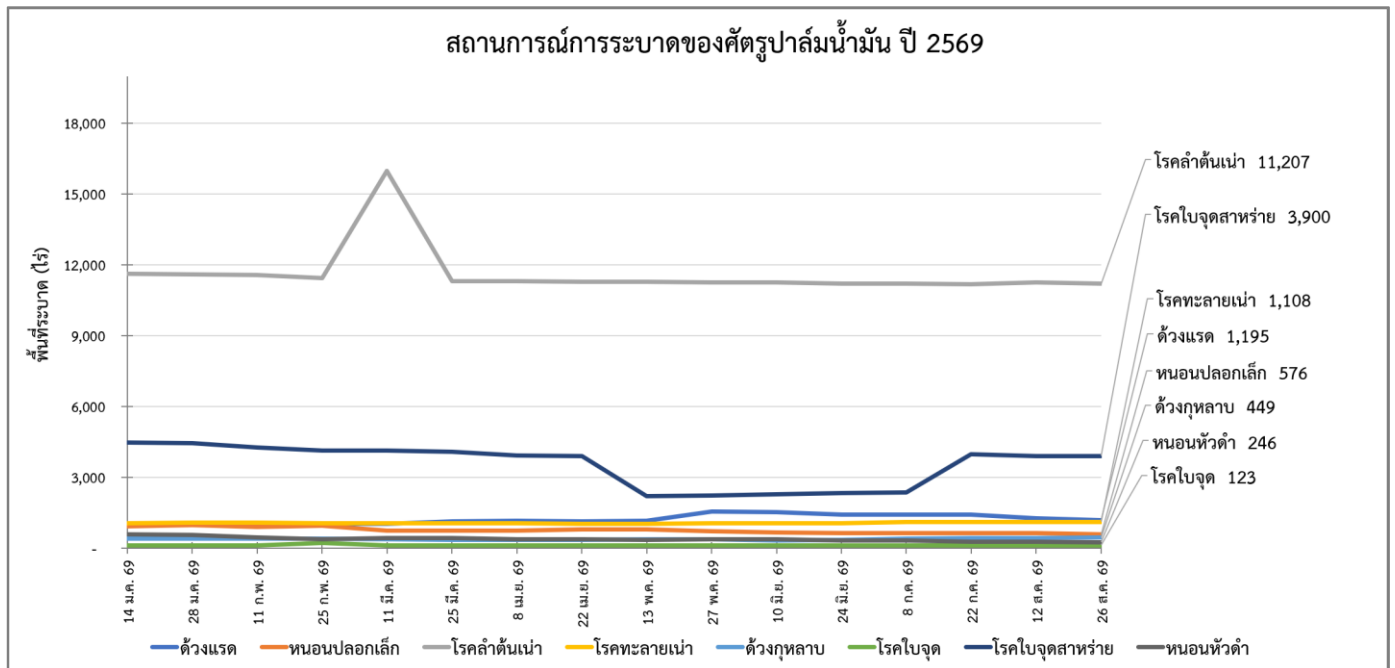
- ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในข้อผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,459,705.42 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 18,803.04 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 103.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 18,906.54 ไร่)
 - **หนอนปลอกเล็ก** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 575.80 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 585.80 ไร่)
 - **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ นครศรีธรรมราช จำนวน 245.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 18.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 264.50 ไร่)
 - **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,194.60 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 73.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,268.10 ไร่)
 - **ด้วงกุหลาบ** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 448.75 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 19.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 429.75 ไร่)
 - **โรคลำต้นเน่า** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 11,207.35 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 22.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 11,229.35 ไร่)
 - **โรคทะลายเน่า** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สระแก้ว กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และ สุราษฎร์ธานี จำนวน 1,107.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,109.25 ไร่)
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 3,899.79 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 3.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 3,896.54 ไร่)
 - **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 123.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **การดำเนินงาน**
 - หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำ ฟันเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบ ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง ห่างกัน 5 - 7 วัน
 - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
 - ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอน และดักด้ว
 - ด้วงกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกร ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ
 - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง
 - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น
 - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง

- โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายทันที

4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 18,541,221.17 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 998,924.08 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 5,833.70 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 993,090.38 ไร่)
 - **โรครากขาว** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,359.35 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,362.35 ไร่)
 - **โรคใบร่วง** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,464.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 100.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,564.75 ไร่)
 - **โรคใบร่วงชนิดใหม่**ของยางพารา พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย ศรีสะเกษ หนองคาย อุตรดิตถ์ ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 989,165.96 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 5,973.45 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 983,192.51 ไร่)
 - **โรคหน้ำยางแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี จำนวน 5,058.71 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 35.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 5,093.71 ไร่)
 - **โรคใบจุดนูน** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดหนองคาย จำนวน 1,790.50 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคราแป้ง** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร ตรัง สงขลา และสตูล จำนวน 85.56 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 86.56 ไร่)

• การดำเนินงาน

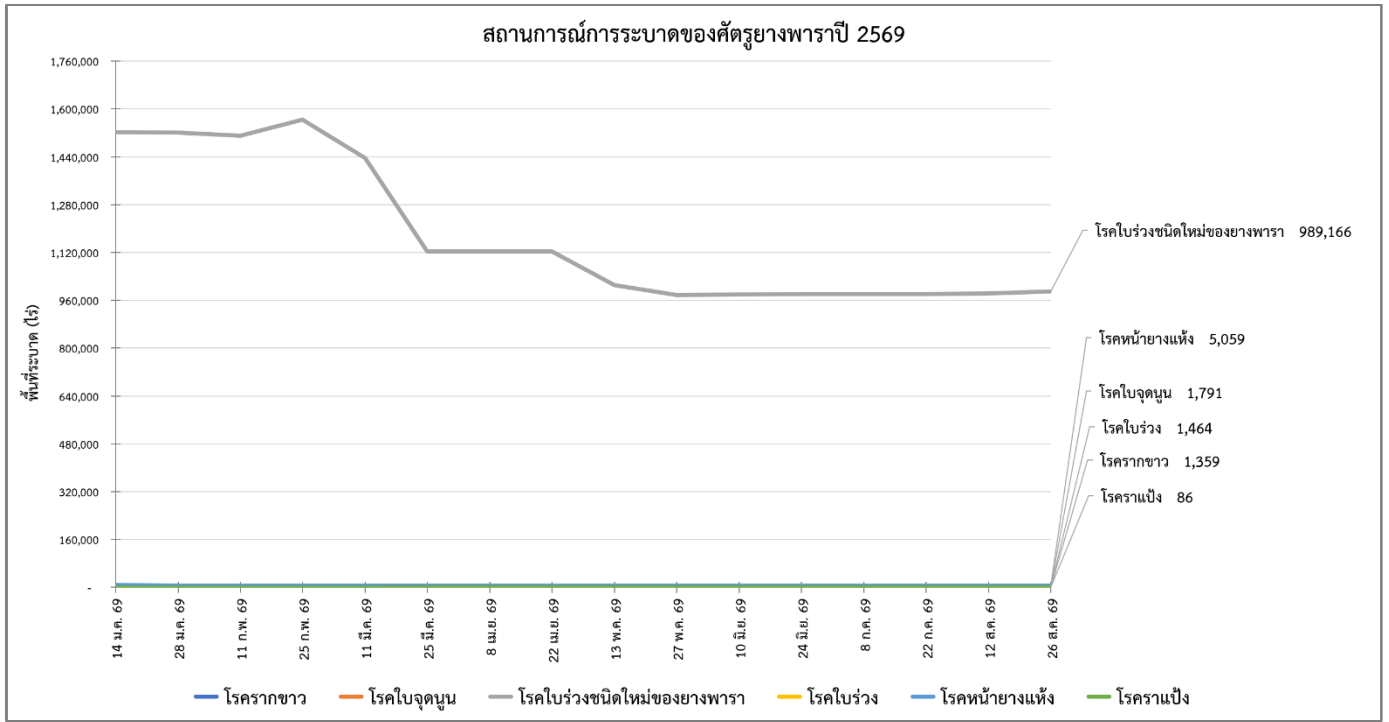
- **โรครากขาว** สำรวจต้นยางพาราสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้นที่ปลูกในบริเวณที่เคยเป็นโรครากขาว เมื่อพบต้นยางพาราแสดงอาการใบเหลืองผิดปกติควรขุดโคนต้นและราก เมื่อพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรคให้ขุดเผาทำลายเพื่อยับยั้งการระบาด โดยต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร จำกัดบริเวณที่เป็นโรคโดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถวยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง 2 ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรค และต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันการเกิดโรค

- **โรคใบร่วง และโรคใบร่วงชนิดใหม่**ของยางพารา แนะนำให้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น โดยใช้อัตรา เชื้อสด 1 กิโลกรัมต่อไร่ ทุก 3 เดือน เช่น ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาสด 1 กิโลกรัม ผสมปุ๋ยอินทรีย์ 100 กิโลกรัม และรำ 4 กิโลกรัม หวานหรือใช้เชื้อสดผสมน้ำหรือน้ำผสมน้ำหมักชีวภาพ 200 ลิตร ผิดพัน ทั้งนี้ ควรหวานหรือผิดพันให้เชื้อราไตรโคเดอร์มาครอบคลุมบนใบยางพาราที่ร่วงหล่นทั่วสวน

- **โรคหน้ำยางแห้ง** แนะนำให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในระยะที่ต้นยางมีการผลิใบใหม่ และไม่ควรกรีดยางทุกวันหรือกรีดยางติดต่อกันหลายวัน เพื่อลดการเกิดโรคหน้ำยางแห้ง

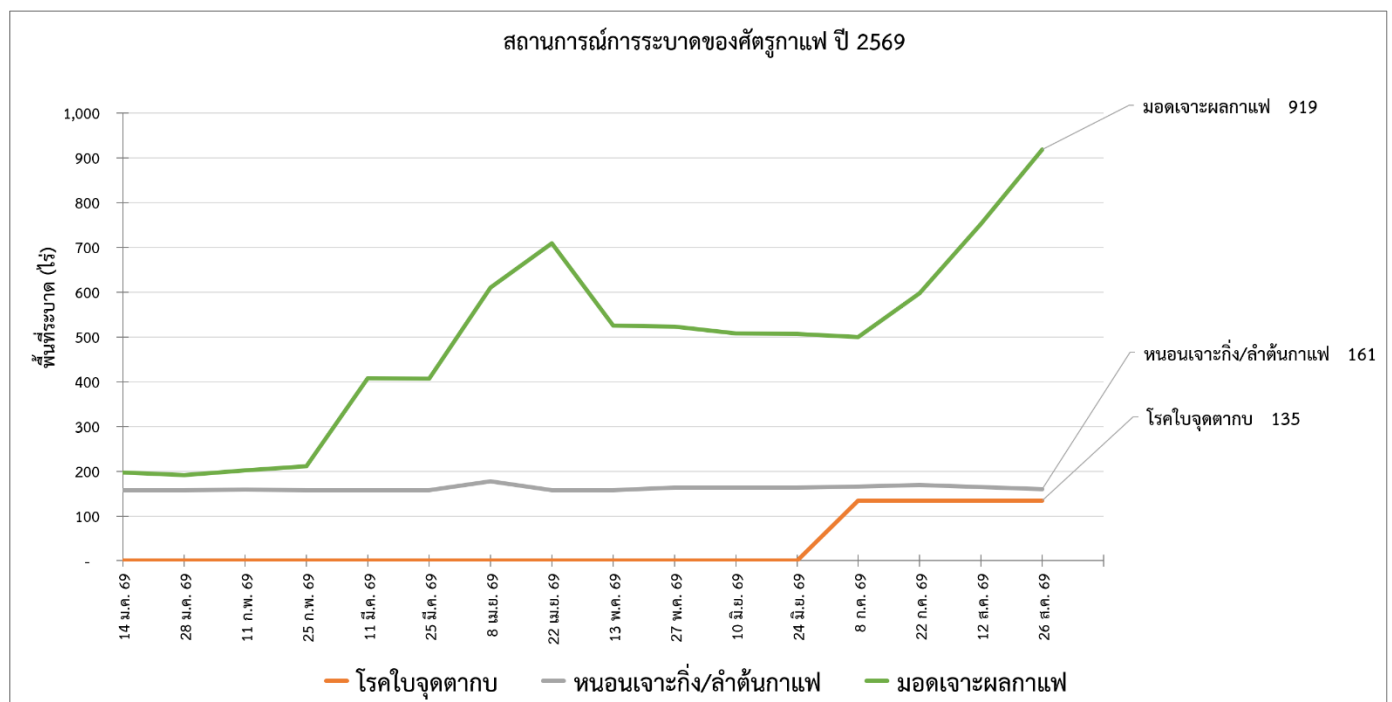
- **โรคใบจุดนูน** ควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝน เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ เมื่อต้นยางพาราที่มีอายุน้อยกว่า 2 ปี แนะนำให้ใช้สารเคมีพ่นบนใบยางเมื่อเริ่มพบการระบาด ได้แก่ ไซเนป (zineb) หรือคลอโรธาโรนิล (Chlorothalonil) ดาโคนิลหรือเบนนิล (benamyl) โพรพิเนบ (propineb) อัตราสารเคมี 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ผิดพันบนใบยางอ่อน ทุก 5 วัน ประมาณ 5 - 6 ครั้ง

- **โรคราแป้ง** ให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนสูงกว่าปกติในช่วงปลายฤดูฝน และใส่ในช่วงที่ยางพาราผลิใบอ่อนเพื่อเร่งให้ใบที่ผลิออกมาใหม่แก่เร็วขึ้น ถ้าต้นยางพาราอายุต่ำกว่า 2 ปี ให้เกษตรกรผิดพันใบอ่อนในช่วงเช้าด้วยกำมะถันผง (M02) อัตราไร่ละ 1.5-4 กิโลกรัม ทุก 5-7 วัน พ่นประมาณ 5-6 ครั้ง หรือใช้สารเคมี เช่น คาร์เบนดาซิม (1) (สารนี้ไม่ควรใช้อย่างต่อเนื่องเพราะจะทำให้เชื้อดื้อยา) และ ไตรดีมอร์ฟ (5) เป็นต้น ในอัตราการใช้ที่แนะนำ ห้ามใช้เกินอัตราเพราะจะทำให้ใบยางไหม้ได้ โดยผิดพันสารเคมีที่แนะนำในช่วงที่พบโรคทุกสัปดาห์ จะช่วยลดอาการของโรคราแป้งได้ ในเขตพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคประจำควรหลีกเลี่ยงการปลูกยางพันธุ์ที่มีการผลิใบช้า

5. ศัตรูกาแฟ

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 35 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 117,842.16 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 1,213.60 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 161.98 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,051.62 ไร่)
 - หนอนเจาะกึ่ง/หนอนเจาะลำต้น พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก และแม่ฮ่องสอน จำนวน 160.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4.25 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 164.75 ไร่)
 - มอดเจาะผลกาแฟ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก น่าน เพชรบูรณ์ และแม่ฮ่องสอน จำนวน 918.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 166.23 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 752.27 ไร่)
 - ใบจุดตากบ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และเพชรบูรณ์ จำนวน 134.60 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- การดำเนินงาน
 - หนอนเจาะกึ่ง/หนอนเจาะลำต้น เมื่อพบการเข้าทำลายให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรไธออน (fenitrothion) อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และนำไปพ่นด้วยแรงดันสเปรย์บริเวณลำต้นกาแฟให้ทั่ว หากใช้ฉีดพ่นให้ใช้ในอัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
 - มอดเจาะผลกาแฟ สำรวจและรักษาความสะอาดแปลง ตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม ให้โปร่งเก็บเกี่ยวผลกาแฟให้หมดต้น และเก็บผลกาแฟ ที่ถูกมอดเจาะออกไปทำลายนอกแปลง วางกับดักและสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ จำนวน 5-10 จุดต่อไร่ และเติมสารล่อทุกๆ 2 สัปดาห์ เมื่อพบการระบาดรุนแรง สามารถใช้สารไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ในระยะที่ผลมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 มิลลิเมตร จนถึงผลกาแฟสุก
 - ใบจุดตากบ หมั่นดูแลให้ต้นกาแฟแข็งแรงโดยใส่ปุ๋ยให้ต้นกาแฟสมบูรณ์ไม่ขาดธาตุอาหาร ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป และเก็บใบที่เป็นโรคไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก

6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 54 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 7,895,168.48 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 802,524.27 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2,828.56 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 799,695.71 ไร่)

- **เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี จำนวน 3,580.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 441.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,021.75 ไร่)

- **ไรแดง** พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี จำนวน 12,894.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3,544.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 16,438.00 ไร่)

- **โรคพุ่มแจ้** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี จำนวน 5,723.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 776.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,499.00 ไร่)

- **โรคโคนเน่าหัวเน่า** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร และสระแก้ว จำนวน 840.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 299.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 541.00 ไร่)

- **โรคใบด่างมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี จำนวน 778,238.27 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6,674.56 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 771,563.71 ไร่)

- **เพลี้ยหอยเกล็ด** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยโสธร สกลนคร จันทบุรี และชลบุรี จำนวน 523.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 7.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 530.25 ไร่)

- **หนู** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 623.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 623.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่พบการระบาด)

- **หนอนแมลงวัน** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และเพชรบูรณ์ จำนวน 102.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• การดำเนินงาน

- เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกลและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

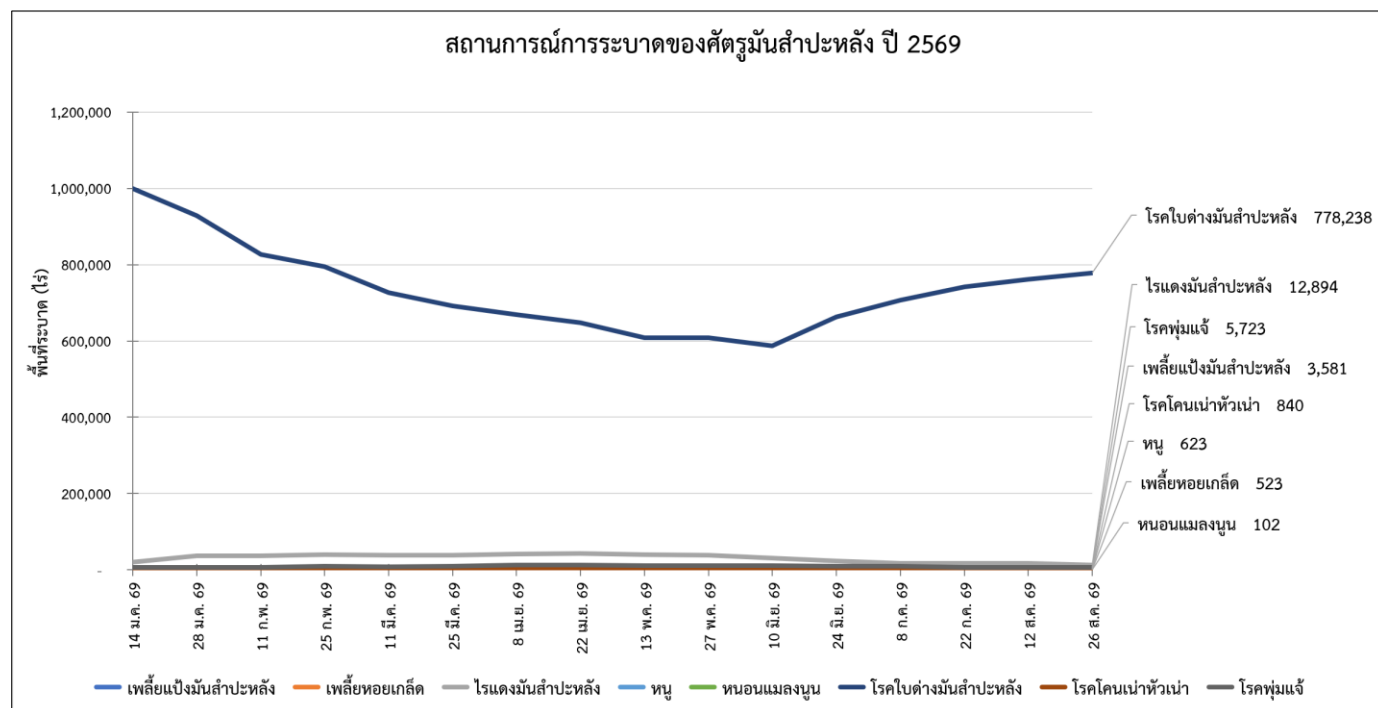
- ไรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของไรแดง เช่น ตัวง่าสตีธอร์ส ตัวง่าปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลายเพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ

- โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์ จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด

- โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร

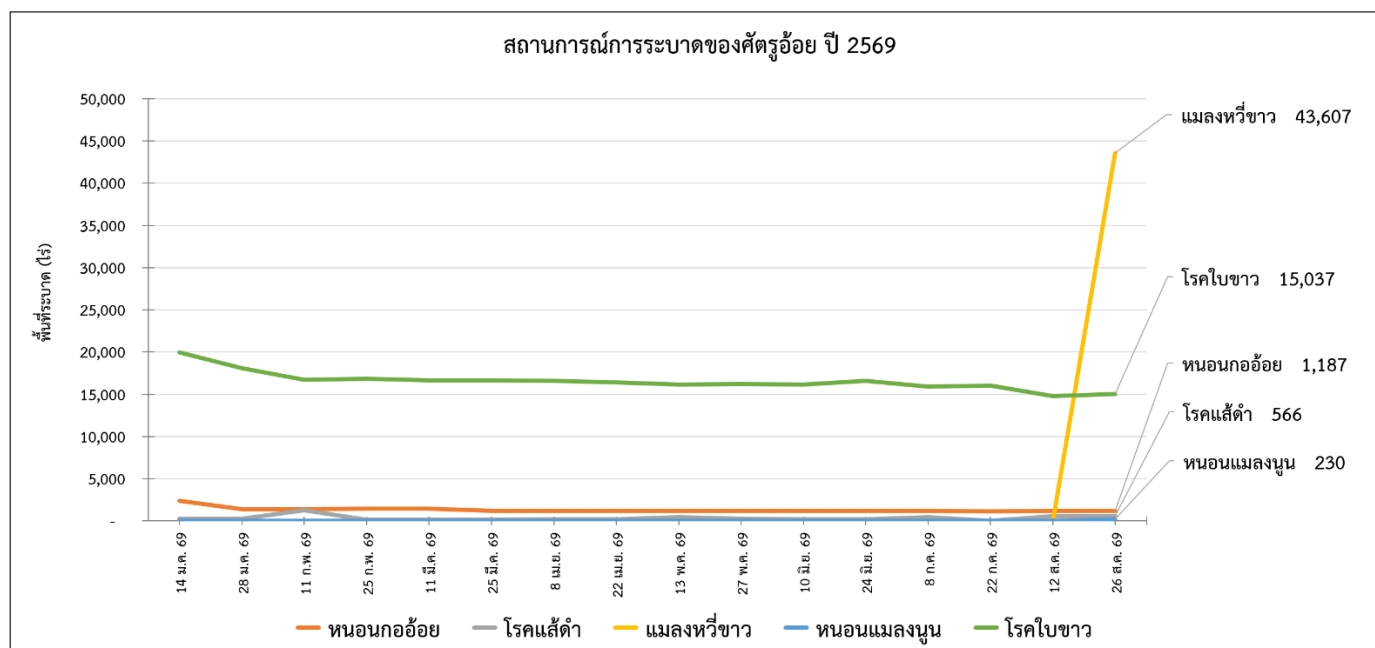
- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทานโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยะ 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวยง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อีทอิ 1 อีทอิ 2 อีทอิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหีขาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหีขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงเต่าตัวห้า หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ

- เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้ง นอกแปลงปลูก จากนั้นให้นิฉัตพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 4 กรัม ผสมกับ ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 4 กรัม ผสมกับ ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ผสมในน้ำปริมาณน้อย เมื่อคนให้ละลายเข้ากันดีแล้ว ถึงจะค่อยเติมน้ำจนได้ปริมาตร ที่ต้องการ และให้นิฉัตพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย

7. ศัตรูอ้อย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 47 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,070,721.47 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 60,627.12 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 241.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 60,386.12 ไร่)
 - **หนอนกออ้อย** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี และชลบุรี จำนวน 1,187.38 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,197.38 ไร่)
 - **โรคใบขาวอ้อย** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุดรธานี และชลบุรี จำนวน 15,036.74 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 251.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 14,785.74 ไร่)
 - **โรคเส้ดำ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย และอุทัยธานี จำนวน 566.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **แมลงหีขาว** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และเพชรบูรณ์ จำนวน 43,607.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **หนอนแมลงนูน** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 230.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **การดำเนินงาน**
 - หนอนกออ้อย แนะนำปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา ในช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย หรือปล่อยแมลงหางหนีบ ในช่วงที่พบหนอนกออ้อยและกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงเดลตาเมทริน (deltamethrin) ในอ้อยที่มีอายุ 1 เดือน หรืออ้อยที่แสดงอาการยอดเหี่ยว เมื่อพบการระบาดมากกว่าร้อยละ 10 ให้เลือกพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินโดกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC ลูเฟนูรอน (lufenuron) 5% EC
 - โรคใบขาวอ้อย และโรคใบด่างอ้อย ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค แห่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนปลูกเมื่อพบแปลงที่เกิดการระบาดรุนแรงให้ไถทำลายตออ้อย และนำตอเก่าออกจากแปลงทั้งหมดเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
 - โรคเส้ดำ ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น พันธุ์อู่ทอง 15 พันธุ์ LK 92-11 และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา หรือสารกำจัดโรคพืช ได้แก่ ไตรอาไดม์ฟอน (triadimefon) 25% WP โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC แห่ท่อนพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลง เมื่อพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการเส้ดำควรตัดเส้ดำออกขณะเริ่มปรากฏอาการ ก่อนที่เยื่อหุ้มเส้ดำจะหลุดออก และนำไปใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูกเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดไปยังกอข้างเคียง
 - แมลงหีขาว ปลูกพืชไล่แมลง เช่น โหระพา กระเพรา หรือตะไคร้ รอบแปลง เนื่องจากมีกลิ่นที่แมลงหีขาวไม่ชอบ หรือปลูกพืชล่อแมลง เช่น บวบหอม หรือดาวเรือง ห่างจากแปลงปลูกหลักแล้วกำจัดแมลงที่พืชล่อ ควบคุมแมลงหีขาวโดยใช้สารชีวภาพเชื้อราบิวเวอเรีย (*Beauveria bassiana*) ฉีดพ่นทุก 5-7 วัน เพื่อตัดวงจรชีวิตแมลงหีขาว หมั่นตรวจแปลงปลูกและกำจัดใบที่มีไข่ที่เพิ่งเกิด ใช้พลาสติกคลุมดินป้องกันไม่ให้ตัวอ่อนพัฒนา หากใช้วิธีเหล่านี้ร่วมกันจะช่วยลดปัญหาแมลงหีขาวและป้องกันโรคพืชแบบปลอดสารเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - หนอนแมลงนูน ทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยการจับตัวเต็มวัยที่เพิ่งออกจากดักแต่ไม่ควรเกิน 10 วันแรกของการเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเป็นระยะที่กำลังผสมพันธุ์แล้วแต่ยังไม่วางไข่ มาทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยใช้ไม้ตีบริเวณกิ่งไม้ หรือเขย่าให้ตัวเต็มวัยตกลงมาขณะที่กำลังผสมพันธุ์ ใช้เวลาจับประมาณวันละ 30 นาที เริ่มจากเวลา 18.30-19.00 น. และจับต่อเนื่องกันประมาณ 1 เดือน หรือหากพบว่าในแปลงมีดินเริ่มแตกเนื่องจากหนอนแมลงนูนเริ่มขุดดินออกมามาก ให้ขุดดินบริเวณที่มีรอยแตกเพื่อจับตัวเต็มวัยหนอนแมลงนูนไปทำลาย วิธีนี้จะช่วยลดการระบาดปัดไปได้

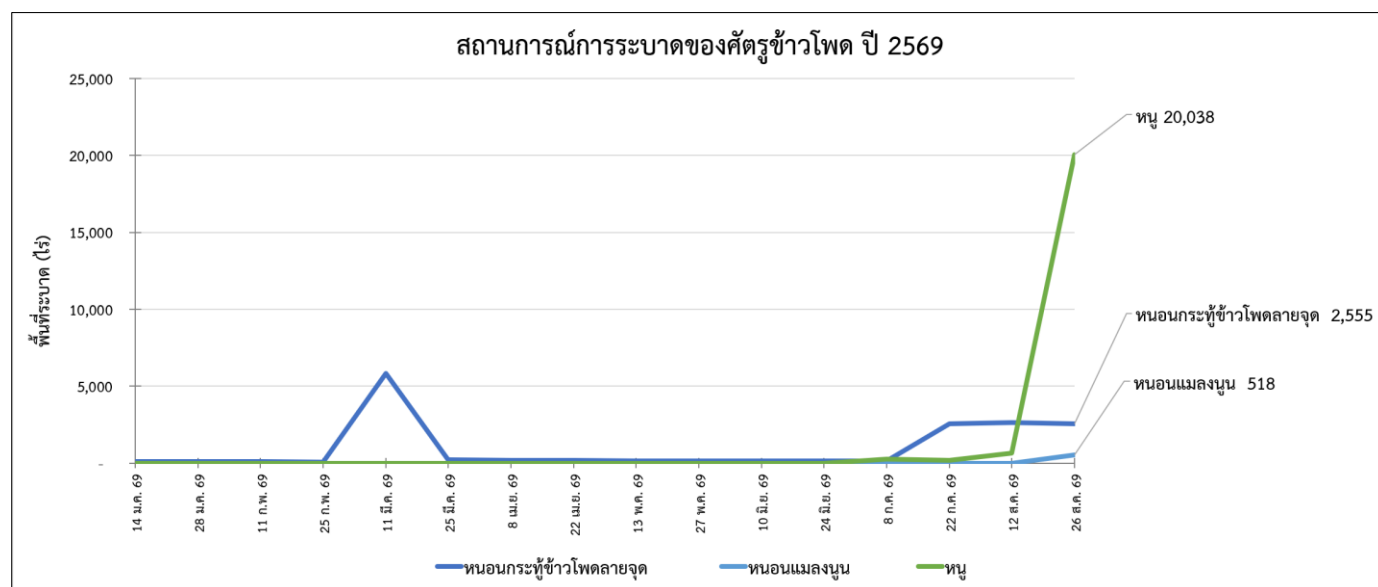

8. ศัตรูข้าวโพด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 59 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,774,762.33 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 23,110.75 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 13,307.76 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 9,802.99 ไร่)
 - หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล จำนวน 2,554.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 59.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,613.75 ไร่)
 - หนอนพื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ ตาก จำนวน 20,038.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 13,366.76 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,671.24 ไร่)
 - หนอนแมลงวัน พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ และเพชรบูรณ์ จำนวน 518.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

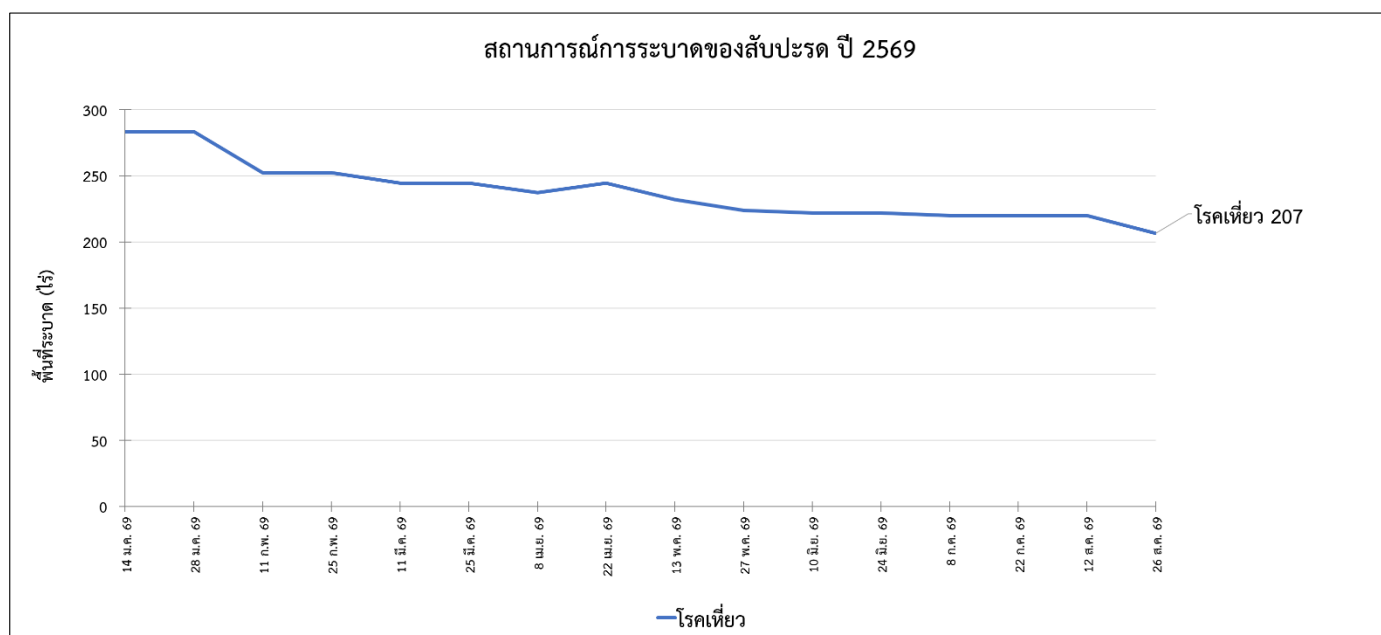
• การดำเนินงาน

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ไถพรวนและตากดินเพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง และปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไตรโคแกรมมา แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต และใช้สารชีวภัณฑ์ พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอซาไว หรือสายพันธุ์เคอร์สตากี ในการกำจัดหนอนกระทู้
- หนอนสำรวจแปลงสม่ำเสมอ ตรวจสอบร่องรอยการกัดแทะหรือตัวหนอนในไร่อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง แนะนำเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงควรช่วยกันกำจัดหนอนพร้อมๆ กันเพื่อตัดวงจรประชากรหนอน การใช้เหยื่อพิษสำเร็จรูป เช่น ชนิดซีฟู้ดหรือสารออกฤทธิ์ช้า วางตามร่องรอยทางเดินของหนอนโดยใส่ในภาชนะรองรับให้ปลอดภัย ทำความสะอาดแปลง ถางหญ้ารอบแปลง ปลูกไม้ให้เป็นที่หลบซ่อนของหนอน
- หนอนแมลงวัน ทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยการจับตัวเต็มวัยที่เพิ่งออกจากดักแด้ ไม่ควรเกิน 10 วันแรกของการเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งเป็นระยะที่กำลังผสมพันธุ์แล้วแต่ยังไม่วางไข่ มาทำลายก่อนที่ตัวเต็มวัยจะวางไข่ โดยใช้ไม้ตีบริเวณกิ่งไม้ หรือเขย่าให้ตัวเต็มวัยตกลงมาขณะที่กำลังผสมพันธุ์ ใช้เวลาจับประมาณวันละ 30 นาที เริ่มจากเวลา 18.30 - 19.00 น. และจับต่อเนื่องกันประมาณ 1 เดือน หรือหากพบว่าในแปลงมีดินเริ่มแตกเนื่องจากหนอนแมลงวันเริ่มขุดดินออกมามาก ให้ขุดดินบริเวณที่มีรอยแตกเพื่อจับตัวเต็มวัยหนอนแมลงวันไปทำลาย วิธีนี้จะช่วยลดการระบาดไปได้

9. ศัตรูสับปะรด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 55 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 500,877.99 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 206.50 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 13.47 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 219.97 ไร่)
 - โรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี จำนวน 206.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 13.47 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 219.97 ไร่)
- การดำเนินงาน
 - โรคเหี่ยว ทำความสะอาดแปลงเพื่อไม่ให้ปนเปื้อนแหล่งอาศัยของมดและเพลี้ยแป้ง ใช้เหยื่อพิษกำจัดมดหวานสารไฮโดรเมทิลโนน (hydramethylnon) 0.73% GR โดยหวานพร้อมปลูก และหลังปลูก 6 เดือน และเมื่อพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้นสับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุงพลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,378,511.79 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 15,499.94 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 75.82 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 15,575.76 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 529.20 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 531.20 ไร่)
 - **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 875.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 15.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 890.50 ไร่)
 - **เพลี้ยไก่แจ้** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,257.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 6.75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,250.75 ไร่)
 - **เพลี้ยหอยเกล็ด** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 511.42 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 512.42 ไร่)
 - **เพลี้ยจักจั่นฝอย** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,407.25 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,409.25 ไร่)
 - **หนอนเจาะเมล็ด** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย สระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสงขลา จำนวน 124.35 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 32.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 156.35 ไร่)
 - **โรคกิ่งแห้ง** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 590.55 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 589.55 ไร่)
 - **ไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกัน** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 917.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรครากเน่าโคนเน่า** พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 4,954.51 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,955.61 ไร่)
 - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 402.70 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 67.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 470.20 ไร่)
 - **โรคผลเน่าทุเรียน** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นราธิวาส และยะลา จำนวน 188.10 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคราสีชมพู** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี จำนวน 185.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 187.50 ไร่)
 - **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จันทบุรี ตราด ระยอง และชุมพร จำนวน 282.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบดิดหรือใบไหม้** พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี 935.89 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 53.72 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 882.17 ไร่)
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,373.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 6.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,379.00 ไร่)
 - **มอดเจาะลำต้นทุเรียน** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 277.75 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคแอนแทรกคโนส** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ตรัง และยะลา จำนวน 554.75 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 556.25 ไร่)
 - **หนอนเจาะผล** พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส พัทลุง ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 132.72 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 7.19 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 139.91 ไร่)

• การดำเนินการ

- เพลี้ยแป้ง เมื่อพบปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุด หรือการใช้น้ำผสมสารไวต์ออยล์ เพื่อการกำจัดเพลี้ยแป้ง และป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (Malathion) 83% EC คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน พ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นเพื่อป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้ง

- เพลี้ยไฟ แนะนำใช้สารกำจัดแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC และไม่ควรใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยไก่แจ้ อนุรักษ์แมลงห้ำศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยไก่แจ้ ได้แก่ ตัวงเต่าลาย 3 ชนิด (ตัวงเต่าลายหยัก ตัวงเต่าสีส้ม ตัวงเต่าลายสมอ) แมลงช้างปีกใส และแมลงช้างปีกสีน้ำตาล เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambdacyhalothrin) 14.1/10.6% ZC ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยหอยเกล็ด แนะนำใช้สารไวต์ออยล์ 67% EC เมื่อพบการแพร่ระบาดที่ไม่รุนแรง แต่เมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP ในการกำจัดแมลง

- เพลี้ยจักจั่นฝอย เมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) โฟซาโลน (Fosalon) อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน

- หนอนเจาะเมล็ด และหนอนเจาะผล ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่น ระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC ในแหล่งที่พบการระบาด

- โรคกิ่งแห้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่งให้แสงส่องถึงโคนต้น และกำจัดวัชพืชในแปลงเพื่อลดความชื้น ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อลดปริมาณเชื้อในแปลง ทุก 1 - 3 เดือน เมื่อพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรค ไปเผาทำลาย

- โรแดงทุเรียน กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของโรแดงแอฟริกา หมั่นตรวจดูอย่างใกล้ชิด ใช้สารฆ่าแมลงควรใช้สลับชนิดกัน เพื่อป้องกันโรแดงแอฟริกาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ (propargite) หรืออะมิทราซ (amitraz) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7 - 10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมเชื้อในดิน แปลงปลูกไม่ควรมีน้ำท่วมขัง ควรปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีค่าความเป็นกรดด่างของดิน และหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ ควรนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคคราดำ กำจัดวัชพืชในแปลง เมื่อพบคราบราสีดำควรพ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และแนะนำการป้องกันมดที่เป็นตัวแพร่โรคระบาด โดยการใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (malathion) คาร์บาริล (carbaryl) พ่นไว้ที่กิ่งของทุเรียน หรือพ่นสารฆ่าแมลงที่โคนต้น

- โรคผลเน่าทุเรียน หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคผลเน่าตัดผลที่เป็นโรคและเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน

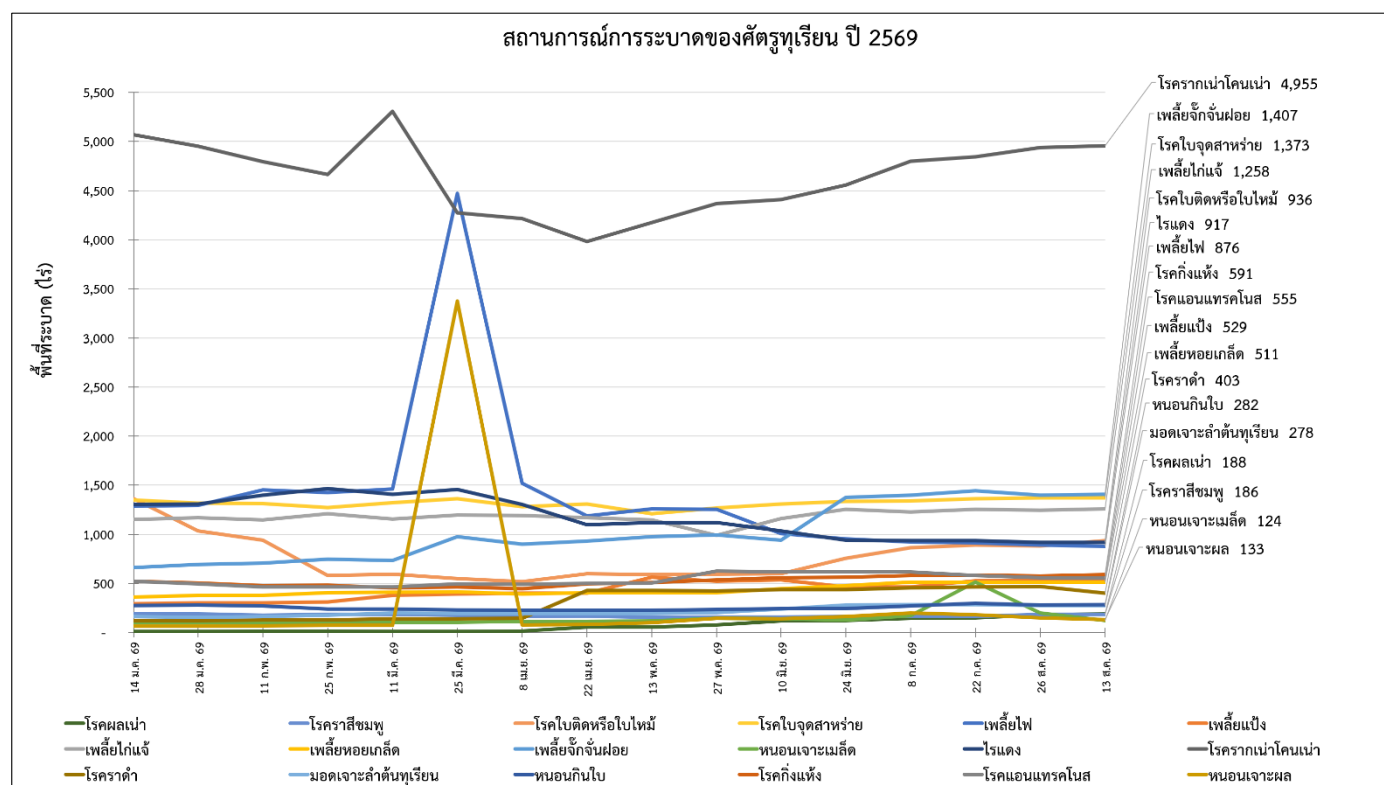
- โรคราสีชมพู เมื่อพบอาการให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคและถากแผลบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัดจากนั้นให้ใช้สารคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (copper oxychloride) 62% WP คาร์เบนดาซิม (carbendazim) 50% WP พ่นให้ทั่วบริเวณต้น โดยเลือกใช้สารแคชนิดใดชนิดหนึ่ง

- หนอนกินใบ หมั่นสำรวจบริเวณใต้ใบ เมื่อพบการระบาดให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน หรืออิมาเมกตินเบนโซเอต ฉีดพ่นให้ทั่ว โดยสลับกลุ่มสารเพื่อป้องกันการดื้อยา

- โรคใบติดใบไหม้ และโรคใบจุดสาหร่าย ให้ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อรับแสงแดดได้ทั่วถึงโดยเฉพาะใบที่อยู่ด้านล่าง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำเพื่อลดการแตกใบไหม้

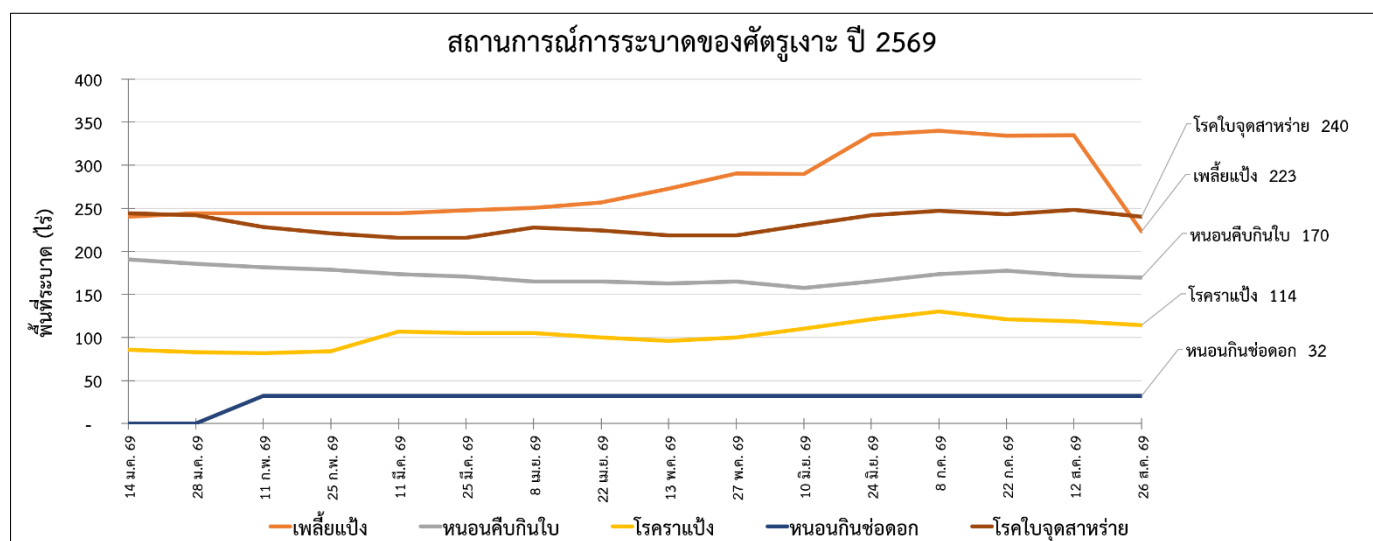
- มอดเจาะลำต้นทุเรียน หมั่นตรวจดูตามลำต้นทุเรียน เมื่อพบกิ่งแห้งที่ถูกมอดเจาะลำต้นทำลาย ควรตัดและเผา ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง เช่น ฟิโพรนิล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตรพ่นบนลำต้นหรือกิ่งที่มีรูมอด หรือฟิโพรนิล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 5 ลิตร ผสมกับสารป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณแผลที่เน่า

- โรคแอนแทรคโนส หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคทำลายนอกแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

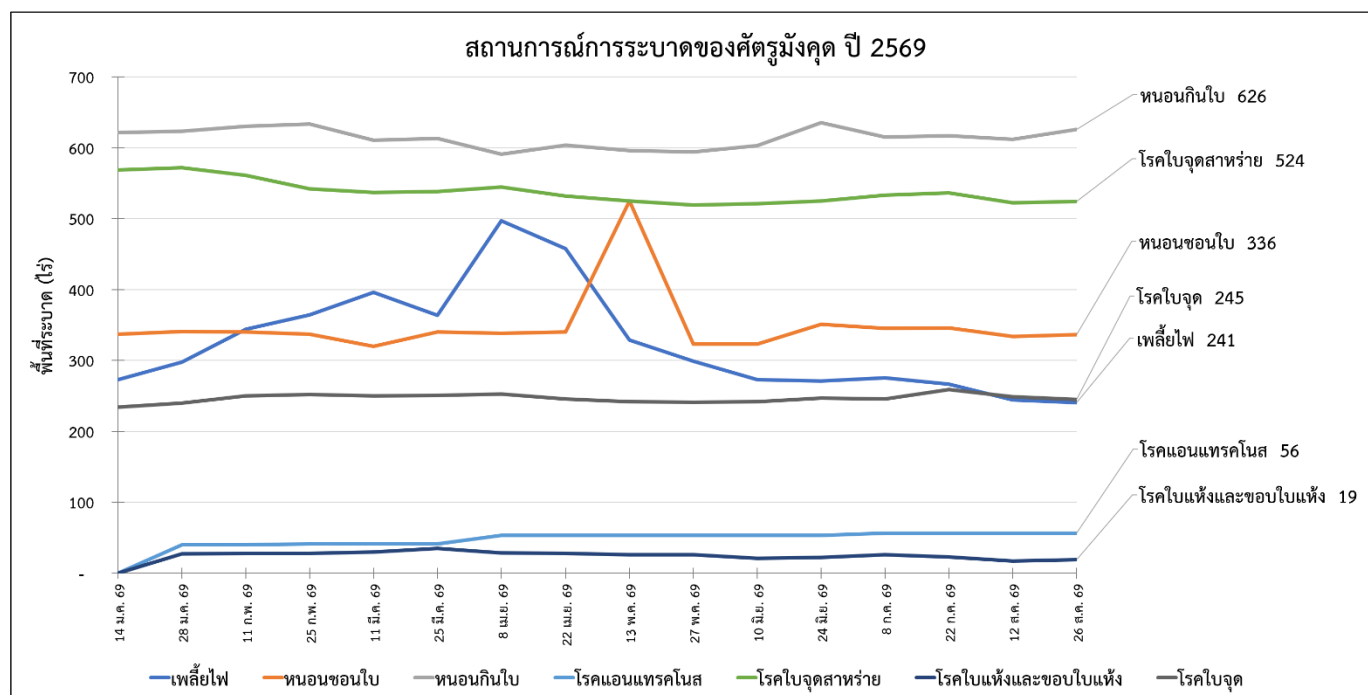
11. ศัตรูเงาะ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 72 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 143,480.74 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 778.75 ไร่ ลดจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 112.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 890.75 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จันทบุรี ระยอง และนครศรีธรรมราช จำนวน 223.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 112.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 335.00 ไร่)
 - **หนอนคืบกินใบ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 169.75 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก จันทบุรี และนราธิวาส จำนวน 240.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคราแป้ง** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก และจันทบุรี จำนวน 114.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **หนอนกินข้อดอก** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 32.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **การดำเนินงาน**
 - **เพลี้ยแป้ง** ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อลดปริมาณมด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมด และเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้นเงาะ กรณีพบเพลี้ยแป้งระบาดน้อยและพบอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก เมื่อพบระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP สารอิมิดาโคลพริด 10% SL สารคาร์โบซัลแฟน 20% EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก
 - **หนอนคืบกินใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตดู ใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ ในกรณีที่โคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เขย่ากิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนคืบกินใบ ที่ตัวลงสู่พื้นดิน จากนั้นให้จับตัวหนอนคืบกินใบไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** แนะนำตัดส่วนที่พบโรคเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นอยู่ในบริเวณแปลงไปเผาทำลาย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อต้น แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% WP ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น หรือใช้ฉีดยาป้องกันเป็นระยะๆ
 - **โรคราแป้ง** เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผลหมั่นตรวจดูหากพบว่าราแป้งเข้าทำลายให้ทำการพ่นด้วยผงกำมะถันละลายน้ำ เป็นการกำจัดปริมาณเชื้อโรค ทำให้การระบาดในช่วงติดผลนั้นลดความรุนแรงลงได้ ในช่วงระยะผลอ่อน หากพบอาการเลือกใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ บีโนมิล (Benomyl) 50%WP คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% SC ไตรดีมอร์ฟ (Tridemorph) 75% EC ไตรฟอรีน (Triforine) 19% EC ไพราโซฟอส (Pyrazophos) 25.4% EC ไดโนแคป (Dinocap) 25% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นตามอัตราคำแนะนำในฉลาก

12. ศัตรูมัจจุ

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 305,230.78 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 2,046.00 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 2.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,043.50 ไร่)
 - **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช และพังงา จำนวน 244.75 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส และพังงา จำนวน 524.00 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 526.00 ไร่)
 - **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ตรัง ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา และยะลา จำนวน 240.50 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 241.50 ไร่)
 - **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 625.50 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 3.50 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 622.00 ไร่)
 - **หนอนขอนใบ** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และชุมพร จำนวน 336.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และชุมพร จำนวน 19.00 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 17.00 ไร่)
 - **โรคแอนแทรคโนส** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร และนครศรีธรรมราช จำนวน 56.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **การดำเนินงาน**
 - **โรคใบจุด** หมั่นสำรวจและทำความสะอาดแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งสะสมโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชในช่วงที่มัจจุแตกใบอ่อน ได้แก่ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบว่าเริ่มมีอาการของโรคให้ตัดใบหรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายหรือฝังดินนอกแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อ ตัดแต่งกิ่งไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบเพื่อให้แสงเข้าถึงและให้อากาศถ่ายเท เป็นการลดความชื้นทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากพบมีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP
 - **เพลี้ยไฟ** ป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมัจจุ โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งขณะที่มัจจุอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน
 - **หนอนกินใบ** หมั่นสำรวจใบอ่อนมัจจุอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอนกัดกินทำลายใบอ่อนมัจจุในเวลากลางวัน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากพบใบอ่อนมัจจุถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน ระยะเริ่มแตกใบอ่อนพ่นซ้ำเมื่อจำเป็น และให้กองหญ้าหรือฟางบริเวณโคนต้น เพื่อล่อหนอนให้มาซ่อนตัวและจับทำลาย
 - **หนอนขอนใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนขอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมัจจุ จะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP ลิตร และเมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่นห่างกัน 10 วัน และงดพ่นก่อนการเก็บเกี่ยว 7 วัน
 - **โรคแอนแทรคโนส** หมั่นทำความสะอาดแปลงปลูกและทำลายส่วนที่เป็นโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP อัตรา 10 - 20 กรัม ไอโพรไดโอน (iprodione) 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัม แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

13. ศัตรูลำไย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,209,941.88 ไร่
 - **พื้นที่ระบาดรวม** 1,258.25 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 24.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,234.25 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 257.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **หนอนคืบกินใบ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 28.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **ไรกำมะหยี่** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 31.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **หนอนม้วนใบ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจันทบุรี จำนวน 45.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **มวนลำไย** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจันทบุรี จำนวน 9.50 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคพุ่มไม้กวาด** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 365.25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว จำนวน 522.00 ไร่
- พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 24.00 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 498.00 ไร่)

• การดำเนินงาน

- **เพลี้ยแป้ง** หมั่นสำรวจแปลงทุกสัปดาห์ เมื่อพบการระบาดแนะนำให้ตัดส่วนของกิ่งก้านที่มีเพลี้ยแป้งอาศัยอยู่ไปเผาทำลายเสีย หากพบว่าเพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดมลาไธออน (Malathion) 83% W/V EC ไพรีทรอยด์ (Pyrethroids) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นให้ทั่ว 2 - 3 ครั้งห่างกัน 10 วัน

- **หนอนคืบกินใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ เก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย เช่น ผี หรือเผาไฟ กำจัดวัชพืชโดยรอบแปลงเพื่อไม่ให้เป็นที่หลบอาศัยของผีเสื้อ หากในระยะที่ลำไยแตกใบอ่อนพบระบาดมากกว่า 20% ของยอดสำรวจ ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP แลมป์ดาไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC บาซิลลัส ทูริงเยนซิส (Bacillus thuringiensis) โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก ควรใช้สารเคมีฆ่าแมลงสลับกลุ่มกันไป

- **ไรกำมะหยี่** เมื่อพบการระบาดรุนแรงจนไม่สามารถตัดแต่งกิ่งที่ถูกทำลายลงได้หมด ให้ตัดแต่งทรงพุ่มต้นลำไยหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้พ่นด้วยสารฆ่าไรโทรพาไกด์ 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือกำมะถันผง 80% WP อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารอะมิทราซ 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และให้พ่นซ้ำ เมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่หลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด เพราะอาจทำให้ใบอ่อนไหม้ได้

- **หนอนม้วนใบ** เก็บยอดอ่อน หรือใบอ่อนที่มีรอยทำลายของหนอน และดักค่นำไปเผาทำลาย หากมีการระบาดรุนแรง ควรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

- **มวนลำไย** ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ให้จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อนและไข่ไปทำลาย หากพบมวนเริ่มจับกลุ่มและผสมพันธุ์อยู่ต้นใดต้นหนึ่งของลำไย ให้เขย่ากิ่งในเวลาเช้ามืดและนำไปทำลาย การใช้สารฆ่าแมลง ได้แก่ carbaryl (85% WP) อัตรา 45-60 กรัมหรือ lambda-cyhalothrin (2.5% EC) อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นก่อนลำไยออกดอก

- **โรคพุ่มไม้กวาด** หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลง คัดเลือกกิ่งพันธุ์จากต้นที่ไม่เป็นโรคไปปลูก ป้องกันแมลงพาหะจำพวกปากดูดพวกเพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาล โดยใช้สารเคมี ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC ไอโซโพรคาร์บ (Isoprocarb) 50% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- **โรคราดำ** ป้องกันและกำจัดแมลงพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย เพลี้ยจักจั่น และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น โดยพ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP เบตาไซฟลูทริน (Betacyfluthrin) 2.5 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร หรือตามที่ฉลากกำหนด

